

minalbestyrelserne, at de ikke kom saa let fra det, at man kunde ligesom paalægge Folk det; de skulde se at vinde Folks Bistand frivilligt, hvilket aabenbart ikke vilde være vanskeligt, idet jeg antager, at de da vilde være langt sikkrere Tilhynsmænd end de Folk, hvem et saadant extraordinært Ombud til at føre Tilhyn blev paalagt. Dette skal jeg imidlertid henstille. Jeg vil altsaa ønske, at man ved Behandlingen af denne Sag vilde hæfte en sammentrængt Fremstilling af Ministerens Fremgangsmaade, indtil Rigsdagen kom sammen, og at man vilde tage denne Sag under Overveielse og anstille en Kritik derover og iøvrigt foretage de fornødne Endringer i selve Loven. Det er meget muligt, at det ærede Medlem fra Rjoge (Hørup) har set, naar han selv uden Hensyn til disse Forbedringer i Loven, kunde ønske, at den blev indskrænket til at gjælde en vis Tid. Maaſte kunde det være tilstrækkeligt, naar man benytter det gamle Udtryk, et Loven skal revideres, skjøndt det i Reglen ikke har meget at sige. Det har viist sig at være et Slag i Luften med denne Revision; men det er dog en Antydning af, at i Hovedtrækkene vil man nok beholde Loven, men man mener, at efter den Hastighed, hvormed den er bleven færdig, kunde man nok ønske en Forandring i den i Løbet af kort Tid. Der kunde ogsaa være Bestemmelser i Loven, som man kunde indseede hævdede til en vis bestemt Tid, f. Ex. næste Aar, hvis man ikke blev enig om en anden Tidsskrift. Man kunde altsaa sætte en Revisionsbestemmelse, saaledes at det Hele fik en midlertidig Karakter. Maa jeg blot endnu sige et Par Ord til det, som det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (Bluhme) udtalte om de mange Millioner, som Indenrigsministeren skulde lade springe over paa Agerbruget (En Stemme: Til Vaans). Jeg siger, at det at gaa for vidt er at forseile Maalet, og jeg tror, at den Herre, der kalder sig Agerbruget, og som nu omtrent nævnes i hver anden Sætning, man læser og hører Tale om, ikke rigtig har gjort sig sin Stilling klar. Hr. Agerbruget har ikke forstaaet, at selv om han er i egne Tanker og i og for sig set, fra en vis Side rent materialistisk den vigtigste Person i Statssamfundet, saa er han dog alligevel kun en ligeberettiget Person med andre, og at det derfor er ønskeligt, naar man tager Statens Penge, som ere Alles og anvender dem til Vetteller af Samfundsforholdene, at vi da kunde finde en Form, under hvilken vi kunne hjælpe Hr. Agerbruget uden at gjøre de andre Statsborgere Uret. Hvorledes alligevel Nogen skal kunne komme til af Statskassen at ud-
 faste Laan i Millionvis, til hvoed og hvem,

paa hvilke Garantier og hvorledes, forstaaer jeg ikke. Det har efter min Overbevisning endnu aldrig nogensinde foreligget i Rigsdagen, at man saaledes uden at stille Forslag om, paa hvilke Betingelser man vil have 10—20 Millioner til Agerbruget, har kastet dem ud. Tre Betingelserne antagelige, stemme vi vistnok Allesammen for det; men jeg kan ikke se rettere, end at naar man forlanger den Enes Kapital skudt til Side og Renten udsat for den ene Statsborger, maa man i Virkeligheden ogsaa være berettiget til at forlange det for den anden. Det kan være meget slemt for den enkelte Mand, han kan være i en vanskelig Stilling, nu komme Terminerne og Skatteterminerne; men det kan ogsaa være galt for det Menneſte, som i hver Dag har en Termin, han kan have Vanskelighed ved at holde sig udenfor Jattigaarden. Der er ogsaa de Folk, der kunde sige: Vi ere de Vigtigste, vi trænge haardst; thi vi kunne ikke leve af Haanden og i Munden, da vi ikke have Noget i Haanden. Vi have 365 Terminsdage i Aaret, og hver Termin vide vi ikke, om vi blive fastede paa Jattigaarden i Morgen. Det er ogsaa galt; thi de Folk ere ogsaa Statsborgere. Jeg mener derfor, at naar man vil fremme et Forslag, der gaar i Retning af at tage en Enes Millioner af Statskassen ud til et vist bestemt Erhverv i Landet, som man siger, er det vigtigste, da maa man sætte det i Lovforslaget, stille sine Betingelser med Hensyn til Forbelingen, Garantier, Renter o. s. v. og saa behandle vi det. Kunne vi saa blive enige om det paa en Maade, der i Virkeligheden kunde hjælpe Landboerne under de nuværende Forhold, da er jeg hjertensgjerne med dertil. Jeg vil sige, dersom jeg tør tilføie et Par Bemærkninger herom i denne Forbindelse, at jeg har tænkt paa at fremkomme med et Forslag, der skulde gaa ud paa for 1888, 1889 og 1890 — jeg vil henstille til ærede Medlemmer, om de ville have det sidste Aar med — at refundere Kommunerne Halvdelen af de faste Skatter. Ringstatten ikke iberegnet, som tilflyde Statskassen efter § 4 i Finantsloven, til Vettelse for Kommunerne og derigjennem for Alle. Jeg tør ikke begrunde dette Forslag her, men det kan, naar vi komme til at forhandle derom, finde en Begrundelse, hvorved det maaſte vil vise sig ret plausibelt. Jeg nævner dette for at gjøre det ærede Medlem opmærksomt paa, at jeg er ingenlunde blind for Betydningen af, at Landbruget kan nogenlunde holde sig i disse Tider, men jeg tror, at man gjør Landbruget Skade ved stadigvæk at fordrø og fordrø for det, og saa fordrø hen i Luften.